

Tekst
Ben Mom

www.schoolstarterskit.nl

Afscheidscolumn Ben Mom

‘Schoolstichters hebben lef’

Onderwijsvernieuwers - mensen die denken in innovatie en ondernemerschap - zijn van groot belang voor het levend houden van het onderwijsbestel. Dat zit in de karakters van deze mensen en de manier waarop zij zich voor de maatschappij inzetten door scholen te stichten. De vrijheid van onderwijs, die is vastgelegd in artikel 23 van de Grondwet, is voor mij een van de pijlers van onze rechtstaat. Naast de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van godsdienst is het een van de grondrechten die de democratische rechtstaat overeind houdt.

‘Ben heeft met zijn vertrouwde stille kracht ons enorm geholpen om Klein Amsterdam van start te laten gaan in 2018. De paar grote uitdagingen en nodige zenuwen die we daarbij hadden besproken we met Ben om zijn advies in te winnen en dan sloot hij dit af met geruststellende woorden als: Het komt altijd goed.’

Berit Mastenbroek, directeur-bestuurder Klein Amsterdam

De vrijheid van onderwijs geeft ouders namelijk het recht om hun kinderen te laten onderwijzen op een manier die past bij hun opvattingen. Artikel 23 maakt het mogelijk dat ouders en anderen zelf met overheidsbekostiging een school oprichten. In de meer dan dertig jaar die ik voor VBS werk, heb ik veertig tot vijftig initiatiefnemers voor algemeen bijzondere scholen en vrijescholen succesvol mogen ondersteunen bij het oprichten van een nieuwe school. In mijn gehele carrière heb ik me naast schoolstichting onder meer met huisvesting, het opstellen van leerling-prognoses, instandhouding, herschikking en fusies bezig gehouden, zowel in het basis, speciaal en voortgezet onderwijs. Ook was ik enige jaren relatiebeheerder speciaal onderwijs. Mij is gevraagd drie ‘lessons learned’ voor VBS te benoemen.

De eerste is te blijven opkomen voor de vrijheid van onderwijs. Het is namelijk een groot goed dat we in Nederland bijzonder onderwijs hebben. In veel andere landen is het niet mogelijk dat particulieren zelf door het Rijk bekostigde scholen stichten. Die vrijheid behoren we met alle 17,5 miljoen Nederlanders te verdedigen.

Een andere les is het belang van onderwijsvernieuwing voor bestaande scholen. Voor de ontwikkeling van het onderwijsbestel is het essentieel om onderwijskundige vernieuwing tot stand te brengen. Binnen bestaande organisaties is het heel moeilijk om een nieuwe onderwijsvisie te ontwikkelen. Ik ken wethouders die daarom heel blij waren met een aanvraag voor een nieuwe school, omdat ze zelf ook zagen dat de onderwijskundige ontwikkeling bij de scholen in zijn gemeente stillag. Alleen al het plan voor een nieuwe school kan leiden tot onderwijskundige vernieuwing, doordat bestaande scholen zich gedwongen voelen na te denken over hun onderwijsvisie.

De derde is open blijven staan voor veranderingen en een open mind houden voor nieuwe ideeën. Sommigen zeggen vroeger was alles beter, maar dat zit niet in mijn systeem. Sowieso heb je dan een roze blik over het verleden, en ik vind het van belang altijd vooruit te kijken en nieuwsgierig te blijven naar je omgeving.

Dat spreekt mij ook aan in schoolstichters. Het zijn pioniers. Ondernemende en innovatieve mensen die niet tevreden zijn met het onderwijsaanbod in een gemeente. Persoonlijk vind ik schoolstichters interessant omdat ze lef tonen, vol enthousiasme en vaak vanuit deskundigheid voor een nieuwe school gaan. Ik heb met plezier een steentje bijgedragen aan hun vernieuwende ideeën om het onderwijsbestel anders in te richten.

Vanaf dit schooljaar neemt Noline Vink het stokje van Ben Mom over. Lees hier meer over op pagina 18 en 19.

